

prepričanje prodre tudi v one kraje, kjer dosedaj še ni ženskih podružnic. — Ob osnutji tega spisa smo bili gostobesednejši tam, kjer se nam je vročilo več pisanih virov.

Slovenske gospe in gospodičine! Ob lanski veliki skupščini v Sežani se Vam je prisodila z ozirom na delovanje za družbo sv. Cirila in Metoda palma prvenstva. To dejstvo naj Vas navdušuje za bodočnost! Vaše podružnice naj se ogrevajo ob ognju domovinske ljubezni. K dosedanjim podružnicam naj se priklopijo še druge! Zlasti Ve štirske rodoljubkinje posnemajte vzgled šentjurskih, ormoških in celjskih rojakinj in zasnujte več lastnih podružnic.

Slovenske žene in dekleta! Preteklo pomlad nam je pokosila bridka smrt prvakinjo naših prvomestnic; ono vzorno ženo, ki nam je načeljuča Šenklavško-Frančiškanski ženski podružnici v Ljubljani dovedla stotakov ter stotakov kot dohodke. Solze nam silijo v oči ob imenu Marije Murnikove, ki nas je za vselej zapustila v svojih najlepših letih. Častne dame po Slovenskem! Izpolnite to grozno vrzel, ki je nastala po smrti te naše načelnice; te načelnice slovenskega ženstva. — **Na delo** z vam lastno ljubeznijo za narod! Čvrsto, vstrajno delovanje za našo šolsko družbo kaži tudi v prihodnje vsemu slovenskemu svetu plemenitost Vašega srca in Vaš razum za sveto stvar. S skupnim delovanjem bomo dosegli skupni smoter; ohranili bomo ljubo slovensko dedico zvesto „veri, cesarju in domovini“.

Iz letnih šolskih poročil.

Izvestje c. kr. nižje državne gimnazije v Ljubljani ima spisa „Argivska ravnica“ in pa „O račji kugi“. Prvi spis je spisal g. prof. Simon Rutar, poslednjega pa gosp. prof. Josip Hubad. Iz letnega poročila razvidimo, da je redno predmete poučevalo 13 učnih močij in sicer ravnatelj, pet profesorjev, 1 redni gimnazijski učitelj in 6 nadomestnih učiteljev. Izvan redne predmete je učilo 6 učnih močij. Učencev je bilo koncem leta v vseh razredih 388 in sicer vsi katoličani. Iz Ljubljane jih je bilo 74, iz Kranjske sicer 290, s Štajarskega 6, s Koroškega 2, Primorskega 13, iz drugih dežel takraj Litve 1, iz dežel onkraj Litve 1, iz inozemstva 1. Po materinščini je bilo 387 Slovencev in 1 Hrvat. Odlikovanih je 60, prvi red jih je dobilo 263, drugi red 28, tretji red 5, ponavljalno skušnjo se je dovolilo 31, dodatno skušnjo zaradi boleznij pa 1. Šolnine se je plačalo v obeh poletjih 3120 gld., vsprejemnine 361 gld. 20 kr. Ustanov je imelo 32 učencev v znesku 2458 gld. 72 kr. Novo šolsko leto začne se dne 18. septembra s slovesno sv. mašo. Novo ustopajoči učenci imajo se zglasiti s stariši pri ravnateljstvu dne 16. septembra z rojstnim listom in šolskim spričevalom in plačati imajo 2 gld. 10 kr. vstopnine in 1 gld. 20 kr. za učila. Vzprejemne skušnje začno ze dne 17. septembra.

Letno poročilo c. kr. višje gimnazije, pa ima na prvem mestu spis profesorja dr. Josipa Šorna: „Ueber der Gebrauch des Präpositionen beim M. Junianus Justinus. Poučevalo je obvezno predmete 28 učnih močij in sicer ravnatelj, 20 profesorjev, 6 nadomestnih učiteljev in pa jeden pomožni učitelj. Neobvezne predmete je poučevalo 6 učnih močij. Učencev je bilo koncem leta 644 in sicer 155 iz Ljubljane, 381 s Kranjskega, 11 s Koroškega, 25 s Primorskega, 43 s štajarskega, 20 iz družih dežel takraj Litve, 7 iz dežel ogerske krone in 2 iz inozemstva. Po materinščini je bilo 510 Slovencev, 124 Nemcev, 6 Italijanov, 3 Čehi in 1 Srb. Po veri je bilo 639 rimskih katolikov, 1 grški katolik, 1 pravoslavni, 2 protestanta in 1 žid. Odliko je dobilo 89 učencev, prvi red 405, ponavljalno skušnjo jih ima 80, drugi red 47, tretji red 17. Zaradi boleznij se je dovolila 6 učencem dodatna skušnja. Šolnine se je vplačalo 9210 gld., vsprejemnine 365 gld. 40 kr. Ustanov je dobivalo 96 učencev v znesku 8909 gld. 36 kr. Maturo je delalo 45 učencev. Novo šolsko leto se začne dne 18. septembra, vsprejemni izpiti bodo pa dne 16. in 17. septem. V ostalen pa velja za vsprejem, kakor smo gori omenili za vsprejem na nižjo gimnazijo.

Poročilo o višji realki v Ljubljani ima na prvem mestu spis dr. Franca Riedla: „Schillers Wallenstein als trögischer Charakter“. Bilo je 21 učnih močij in sicer ravnatelj, 13 profesorjev, 1 redni realčni učitelj, telovadni učitelj, 3 nadomestni učitelji, 1 asistent za risarije in 1 učitelj za petje. Učencev je bilo 389 in sicer 123 iz Ljubljane, 118 drugod s Kranjskega, 36 Štajarskega, 18 s Primorskega, 9 s Koroškega, 9 iz Dolenje Avstrije, 13 iz drugih totranskih državnih kronovin, 6 iz Hrvaške, 12 iz Ogorske, 1 iz Hercegovine in 12 iz inozemstva. Po maternem jeziku je bilo 178 Nemcev, 155 Slovencev, 23 Italijanov in 4 Hrvatje. Po veri je bilo 350 rimskih katolikov, 1 grški katolik, 7 protestantov, 1 žid. Odliko je dobilo 29 učencev, prvi red 265, ponavljalno skušnjo ima 27 učencev, drugi red 28, tretji red 6 učencev, 4 se je zaradi boleznij dovolil dodatni izpit. Maturo je delalo 18 učencev. Šolsko leto se začne dne 18. septem. in vsprejemni izpiti bodo dne 17., 18. in 19. septembra.

Letno poročilo I. mest. petrazredne deške šole nam kaže, da je na tej šoli z ravnateljem in katehetom vred poučevalo deset učnih močij. Učencev je bilo 464. Rimskokatoliške vere bili so vsi. Po narodnosti je bilo 461 Slovencev, 2 Nemca in 1 Hrvat. Za višji razred sposobnih je 353, nesposobnih 108 in 3 so pa neizprašani ostali. Za vstop v srednjo šolo se jih je oglasilo 84.

II. mestne deške petrazredne ljudske šole nam kaže, da je na tem zavodu v vsem učilo 12 učnih močij. Bila sta mej drugim 2 kateheta. Učencev je bilo koncem leta 523 in sicer vsi rimskokatoliške vere. Po narodnosti je bilo 520 Slovencev, 2 Nemca in 1 Lah. Za višji razred sposobnih je 414, nesposobnih 101 in neizprašanih je ostalo osem. Za vstop v srednjo šolo se jih je oglasilo 60.

Letno poročilo uršulinskih dekliških šol v Ljubljani

ima na prvem mestu izvrstni spis kateheta č. g. Roka Merčuna „Uršulinski red in njegovo delovanje v Avstriji.“ Tem sledi M. Stanislave „Slavovitnica sv. Angeli.“

Iz poročila razvidimo, da je otroški vrtec pri uršulinkah imel 52 deklic. Unanjo osemrazredno deklinško šolo je obiskavalo 583 učenk, vse rimskokatoliške vere. Slovenk je bilo 558, Nemk 22, Čehinji 2 in 1 Lahinja. Odlikovanih je 141. Prvi red jih je dobilo 301, za višji razred je nesposobnih 137, neizprašane so ostale 4.

Na notranji (nemški) osemrazredni deklinški šoli je pa bilo 269 učenk. Po narodnosti je bilo 48 Nemk, 201 (!) Slovenka, 13 Lahinj, 7 Hrvatice. Po veri so vse rimskokatoliške. Odlikovanih je 86, prvi razred jih je dobilo 147, nesposobnih za višji razred je 27, neizprašanih je ostalo 9.

Na višji gospodinjski šoli pri uršulinkah je pa bilo 16 učenk, rimskokatoliške vere, in razen jedne Nemke vse slovenske narodnosti. Odlikovanih je bilo 6, prvi razred jih je dobilo 9, nesposobna za višji razred je pa jedna.

Z novim šolskim letom se pri uršulinkah otvorita slovenska in nemška deklinška meščanska šola. Novo šolsko leto se začne na ljubljanskih šolah dne 18. sept. in učenci se bodo vpisovali 16. in 17. septembra.

Novice.

— **Osobne vesti.** Cesar je podelil državnega pravdnika namestnikoma g. dr. Andr. Ferjančiču v Ljubljani in g. Škerlju v Novem Mestu naslov in značaj deželno sodnega svetnika. — Pravosodni minister je imenoval na podlagi zakona z dne 3. junija 1894. deželno sodnim svetnikom naslednje gg. okrajne sodnike: Brica v Radoljici, Martinjaka v Logatcu, Štrucelja v Žužemperku, Nabernika v Litiji, Žužeka v Postojini in Šufajla v Velikih Laščah. Imenovanci ostanejo na svojih dosedanjih mestih.

— **Zakrament sv. birme** bode delil prevzvišeni gos. knezoškof v dekanijah cerkniški in ribniški in sicer: 29. julija v Dobropoljah, 30. v Strugah, 31. v Sodražici, 1. avgusta na Gori, 2. v Loškem potoku, 3. v Dragi, 4. na Blokah, 5. pri sv. Trojici in 6. v Laščah.

— **Kanonikom** kolegijalnega kapiteljna v Novem mestu je imenovan spovednik v uršulinskem samostanu v Škofji Loki čast. g. Jeriha.

— **Slavnost 25letnice »Narodne čitalnice« in osnovanja telovadnega društva »Sokol« v Postojini.** Slavnost obeta biti prav velikanska. Udeležbo so naznanili „Ljubljanski, Celjski, Zagorski, Tržaški, Goriški, Novomeški in Zagrebški Sokol“ ter obilo drugih narodnih društev. Iz Celja vozi, kakor smo poročali poseben vlak. Postojinske rodoljubkinje pripno ob slavnosti na čitalnično zastavo lep trak. Na vsporedu slavnosti je sprejem društev, sv. maša, pohod postojinske jame, banket, velika ljudska veselica s petjem, godbo in telovadbo sokolskih društev. Posebni vlak iz Celja vozi preko Ljubljane dne 5. avgusta ob 7. uri 13. minut zjutraj. Vožnja je zelo znižana in veljajo vozni listki ob ednem za vstopnico v postojinsko jamo. Vozne listke je dobiti v Ljubljani pri trafikantu Šešarku in trgovcu Andr. Druškoviču.

— **Petindvajsetletnico** svojega obstanka in blagoslovljenje društvene zastave praznuje dne 5. avgusta t. l. čitalnica v Cerknem.

— **Delavsko bralno društvo v Idriji** bo slavilo svojo desetletnico dne 17. in 19. avgusta t. l.

— **Slavnost otvorjenja električne razsvetljave v Škofji Loki** dne 5. avgusta t. l. vršila se bode po tem vsporedu. Ob 3. uri popoldne na Štemarjah koncert, pri katerem svira vojaška godba; ob 1/2 6. uri na mestnem trgu javna tombola v prid gasilnega društva. Pri tomboli svira vojaška godba; ob 8. uri zvečer slovesno blagoslovljenje električne naprave po mestnem župniku preč. g. Iv. Tomažiču in otvorjenje električne razsvetljave; na to mirozov z bakljado in ognjemetom; po mirozovu na Štemarjah godba in ples. Odbor je preskrbel posebni vlak, ki odhaja ob 12. uri 45. minut s škofjeloške postaje v Ljubljano.

— **Slovensko-hrvatski abiturijentje** prirede dne 15. avgusta t. l. v Ljubljani veselico s koncertom.

— **Vabilo k IX. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Novem Mestu** v torek, dne 7. avgusta 1894. leta. V. pored. I. Sv. maša ob 1/2 11. uri dopoldne v frančiškanski cerkvi. II. Zborovanje ob 1/2 12. uri v „Narodnem domu“. 1.) Prvomestnikov nagovor. 2.) Tajnikovo poročilo. 3.) Blagajnikovo poročilo. 4.) Nadzorništva poročilo. 5.) Volitev jedne tretjine odbornikov. Po pravilih izstopijo naslednji udje družbinega vodstva: 1. Matej Močnik, 2. Ivan Murnik, 3. dr. Josip Vošnjak, 4. Andrej Zamejic. 6.) Volitev nadzorništva (5 članov). 7.) Volitev razsodništva (5 članov)

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani. dne 24. julija 1894.

Prvomestnik: Tomo Zupan Podpredsednik: Luka Svetec.

Pristavek. Čast. dame in gg., ki se mislijo IX. glavne skupščine v Novem Mestu vdeležiti, se najvljudneje prosijo, naj blagoizvolijo to „vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ takoj naznaniti, da more v slučajih zadostnega števila vdeležencev pravočasno preskrbeti posebni vlak iz Ljubljane.

— **»Narodni dom« v Celji.** Kakor znano, sklenila je svojedobno posojilnica v Celji, da zida lepo hišo v Celju, ki bi se priredila za „Narodni dom“. Svet za to je bil kupljen in sicer na ednem najlepših krajev v Celji, na Ljubljanski cesti. Vložila se je na magistrat prošnja za dovolitev gradnje. Toda celjski magistrat vedel je iznajti vse mogoče zapreke gradnji in je prošnjo odbil. Posojilnica je proti temu vložila priziv. Minoli teden je magistrat o tem prizivu razpravljal in istemu ugodil. K ugodni rešitvi za Slovence so prisilili magistrat največ ondotni stavbeni obrtniki, ki so bili že jako nevoljni, da magistrat po nepotrebnem zavlačuje gradnjo in jim tako odteguje zaslužek, ki ga imajo dobiti pri veliki zgradbi. Z zgradbo se prične še letos. Načrte je izdelal deželni inženir kranjski g. Vladimir Hrasky.

— **Papirnati goldinarji.** Finančno ministerstvo je izdalo ukaz, vsled katerega se od 24. julija t. l. naprej ne bodo nič več izdajali papirnati goldinarji. Občna dolžnost, papirnatate goldinarje za plačilo vsprejemati preneha z 31. dec. 1895. V zasobnem prometu je torej papirnatate goldinarje zaimensko vrednost le še do 31. dec. 1895. sprejemati. C. kr. blagajnice in uradi morajo papirnatate goldinarje za plačilo vsprejemati še do 30. junija 1896. Od 1. julija 1896. počenši do 31. dec. 1899. zamorejo se papirnati goldinarji pri c. kr. blagajnicah le še zamenjati. Po 31. decem. 1899. ne veže več države dolžnost papirnatate goldinarje zamenjavati.

— **Brzojavna postaja** zvezana s tamošnjim poštnim uradom odprla se je minoli teden v Turjaku na Dolenjskem.

— **Novo brzojavno postajo** v zvezi z obstoječo pošto dovolilo je trgovinsko ministerstvo pri Sv. Ani pri Tržiči.

— **Vojaško.** Drugi bataljon domačega pešpolka baron Kuhn št. 17. odide v kratkem k polku v Celovec za čas vojaških vaj, v Ljubljano pa pride iz Gradca 4. bat. 27. pešpolka, da se udeleži vojaških vaj.

— **Obesil se je** v torek vojak domačega pešpolka št. 17. Anton Hočevnar pri Devici Mariji v Polji. Vzrok samomoru ni znan.